

Nâng cao năng lực tiếng Nhật

Chủ đề 12

~Bạn có thể thấy được Văn hoá hay không?~

Trung tâm giao lưu văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam
Quỹ Giao lưu quốc tế Nhật Bản Chuyên gia tiếng Nhật

ENDO Kaori

Nếu nói đến “Văn hoá Nhật Bản” thì bạn sẽ liên tưởng đến điều gì?

Bạn có nghĩ đến Anime, Kimono, đền chùa, thư pháp, ẩm thực Nhật Bản,....không?

Nếu nói đến “Văn hoá” mà có thể tưởng tượng ra được những gì bạn có thể thấy bằng mắt thì đó còn gọi là “Văn hoá hữu hình”.

Tuy nhiên, vẫn tồn tại rất nhiều thứ không thể nhìn thấy bằng mắt đối với khái niệm văn hoá hay nói cách khác là “văn hoá vô hình”. Và “Văn hoá vô hình” thì chiếm phần lớn trong khái niệm về văn hoá như tập quán, cách suy nghĩ, tín ngưỡng, quy phạm hay giá trị quan của con người, “Văn hoá hữu hình” và “Văn hoá vô hình” có mối quan hệ mật thiết, và có thể nói cả hai tạo nên một “nền văn hoá” nói chung.

Việc hiểu văn hóa Nhật Bản là một yếu tố rất quan trọng để có thể giỏi tiếng Nhật hay như chủ đề của góc thông tin này là để “nâng cao năng lực tiếng Nhật”. Bằng việc ý thức được điều này việc giao tiếp với người Nhật sẽ trở nên lưu loát hơn và cũng sẽ giúp cho việc “nâng cao năng lực tiếng Nhật”.

Ví dụ, nếu bạn được mời đến dùng bữa tại nhà của một người bạn, khi đó bạn sẽ nói những lời cảm ơn nhỉ. Giả sử, 1 tuần sau nếu gặp người bạn đó, việc gửi lời cảm ơn đến người bạn đó lần nữa là thói quen của người Nhật. Theo phong tục của một số nơi khác, có lẽ bạn sẽ suy nghĩ rằng việc lặp lại lời cảm ơn là không cần thiết. Tuy nhiên, với ý thức của người Nhật, thì bởi vì họ cảm thấy ân huệ đã nhận thì phải đền đáp lại cho đối phương, cho nên việc biểu hiện sự cảm ơn lặp lại bằng lời nói đến ân huệ đó được định hình như là một phép lịch sự chung.

Văn hoá sẽ thay đổi cùng với môi trường và thời gian. Bởi vì, vai trò của đàn ông và phụ nữ ngày càng thay đổi cho nên những từ ngữ gọi là “Ikumen” liên quan đến việc đàn ông chăm con nhỏ được hình thành. Trong tiếng Việt có từ gì tương ứng không nhỉ? Bằng việc thử suy nghĩ nền tảng của văn hoá thì tôi nghĩ rằng chúng ta có thể hiểu rõ hơn sự hình thành của những từ ngữ đó.

Việc hiểu được các nền văn hoá khác nhau là việc nhận ra sự tồn tại của những người khác nhau, hiểu và chấp nhận những cách suy nghĩ của những người đó. Bằng việc nhận ra các giá trị quan đa dạng sẽ cho phép tiếp cận đa chiều với mọi thứ, giúp ta có trí tuệ và năng lực vượt qua mọi khó khăn. Để hiểu rõ hơn về các nền văn hoá khác nhau, trước tiên, hãy thử bắt đầu từ việc ý thức được văn hoá và giá trị quan mà chính bản thân bạn đang có.

【Tham khảo】 Harasawa Itsuo “Nhập môn lí giải về dị văn hoá” (2013) Nhà xuất bản Kenkyuusha

※Bản dịch từ bài viết tiếng Nhật của tác giả.

日本語力アップ 第12回

～「文化って見える？見えない??」～

国際交流基金ベトナム日本文化交流センター
日本語専門家 遠藤かおり

みなさんは「日本文化」と言ったら、何を思い浮かべるでしょうか？アニメ、着物、神社、書道、日本料理…どのようなものを思い浮かべましたか？「文化」と言うと目に見えるもの、つまり「見える文化」をイメージすることが多いのではないのでしょうか。しかし、文化の概念には目に見えないもの、つまり「見えない文化」がたくさん存在します。「見えない文化」には、人々の価値観や規範、信条、考え方、習慣などがあり、文化の大部分を占めています。「見える文化」と「見えない文化」は密接な関係にあり、両者が一体となって「文化」を形成していると言えます。

日本語が上手になる、つまりこのコーナーのテーマである「日本語力アップ」のためには、日本文化を理解することもとても大切なポイントです。このことを意識していくことで日本人とのコミュニケーションが円滑になり、「日本語力アップ」につながっていくと思います。

例えば、友人の家に食事に招待されたら、そのときお礼の言葉を言いますね。もし、1週間後にその友人に会ったら、またお礼を伝えるのが日本の習慣です。ある習慣では、繰り返しお礼を言う必要はない、と考えるかもしれません。でも日本人の意識として、受けた恩は相手に返さなければならないと感じるので、改めてその恩を言葉に出して表すということが一般的な礼儀として定着しています。文化は環境や時代の移り変わりとともに変化します。男性が育児にかかわる「イクメン」という言葉ができたのも男女の役割が変化してきたからです。ベトナム語に置き換えると、どう言うのでしょうか？文化背景を考えてみることで、その言葉の成り立ちをより理解できるようになると思います。

異文化を理解するという事は、異なる人々の存在を認め、そのような人々の考え方を理解し、受け入れていくことです。多様な価値観を認めることで、物事に対して多角的なアプローチが可能になり、困難を乗り越えていく知恵や能力が備わっていくでしょう。

異文化をより理解していくために、まずはみなさん自身が持つ文化や価値観がどのようなものかを意識し、認識するところから始めてみてください！